

Fredag den 4 juli 2008 är en dag jag kommer att minnas med mycket glädje och tillfredsställelse. Larmrapporterna om tillståndet i den svenska skogen hade fått oss i Naturskyddsföreningen i Timrå att i börja diskutera möjligheten att starta en skogsgrupp. För att få veta mera om hur vi skulle kunna jobba hade vi bestämt träff med Hans Sundström från Härnösand uppe vid Laxsjön i norra delen av kommunen. Med i gruppen fanns Harald Sehlin, som senare blev sammankallande i gruppen, Elisabeth Nilsson, Rolf Gustafsson och jag själv. Senare anslöt sig även Linnéa och Berth Henriksson.

– Ni kanske skulle arrangera en forskningsresa, föreslog Hans när vi satt där vid stranden och fikade.

– Den förlägger vi till Mjällådalen, föreslog någon annan.

Elisabeth, som länge jobbat för att få ett bättre skydd för Mjällådalen, kunde inte dölja sin glädje över förslaget. Hela hennes kroppsspråk berättade om hur nöjd hon var med tankegången att arrangera en Forskningsresa i "hennes" dalgång. Men sekunderna efter smög sig tvivlet in i hennes blick.

– Det är klart att vi drar igång en Forskningsresa i Mjällådalen, fyllde någon på, som om det var det självklaraste i världen.

Efter lite mera information från Hans om hur Anders Dehlin i början av 1990-talet hade uppmärksammat att de flesta artkunniga personerna fanns i anslutning till universiteten i södra Sverige, medan de största outforskade och oskyddade skogarna fanns i norra Sverige växte sig tanken ännu starkare. Anders Dehlin förstod att de skulle göra större nytta om han kunde locka forskarna norr ut och startade 1991 vad han kallade "Forskningsresan i Naturvårdens Utmarker" i början av 1990-talet.

Det vart ingen längre diskussion. Vi beslöt oss för att försöka trots att vi saknade både kunskaper och pengar. Vår strategi gick ut på att ta fram så mycket fakta om Mjällådalens naturvärden som möjligt och lägga upp dem på bordet. Då skulle i alla fall både markägare och myndigheter mista möjligheten att skylla på att de inget visste. Förslaget förankrades i kretsens styrelse och därefter startade det mödosamma arbetet tillbaka till verkligheten. Vi saknade ju både kunskaper och pengar!

För att få reda på om några av våra duktigaste forskare på området kunde tänka sig att komma till Timrå för att bo under ganska primitiva former, arbeta gratis och betala en avgift för maten, började jag skicka ut mail och ta kontakter via telefon och jag måste erkänna att jag/vi glömde bort att fråga om det var lämpligt att bete sig så!

Den ena efter den andra började tacka "ja". Vi började nästan få kalla fötter. Även ideellt arbetande människor kostar pengar. De skulle ha någon stans att bo, någonting att äta och de skulle transporteras mellan förläggningen och Mjällådalen. Jakten på sponsorer drogs igång och utan de 12 positiva svaren vi fick skulle ingen Forskningsresa ha varit möjlig.

Det finns därför all anledning att rikta ett särskilt tack till våra sponsorer: Alvins fond, Centerpartiet, Destination Timrå, Miljöpartiet, Naturskyddsföreningen Riks, Länsförbundet, Härnösandskretsen, Norrskog, Studieförbundet, SCA, Timrå församling/Sv kyrkan och Timrå kommun, som tillsammans satsade 135 037 kr.

Forskningsresan genomfördes 26-31 juli 2009. Resultatet ligger på bordet. Även om vi visste att Mjällådalen hade mycket höga miljövärden hade vi aldrig kunnat förutse den mängd av fynd som gjordes under veckan. Vi har uppnått vårt mål: Ingen, fastighetsägare eller myndighet, kan i framtiden säga att de inte visste att det förhöll sig så. Dalgången måste bevaras åt framtiden.

Berry Johansson

2009-07-30